

Çocuk Refahı

Emine ARSLAN KILIÇOĞLU¹

Engin GÜNEŞ²

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geliş Tarihi : 17/09/2023

Makale Kabul Tarihi : 24/11/2023

Anahtar Kelimeler: Çocuk refahı, çocuklarda sosyal hizmet çalışmaları, çocuğun iyi olma hali.

ÖZET

Dünyanın her geçen gün evrensel refah ihtiyacının artmakta olduğu görülmektedir. Toplumların ve insanlığın refah ihtiyacı savaşlar, doğal afetler ve salgın hastalıklar nedeniyle farklılıklar göstermektedir. Bununla birlikte insanlığın teknolojik gelişmeleri takip etmesi ve bu süreçten küresel olarak üst düzeyde yararlanıyor olabilmesi gibi durumlar refah ihtiyacının daha çok tartışılmasına neden olabilmektedir. Aynı zamanda toplumun her biriminde refah düzeyi önemli iken hedef kitle çocuk olunca bu durum çok daha hassas bir konu haline gelmektedir. Bu bakış açısıyla her zaman çocuğun iyi olma halini korumak ön plana çıkmaktadır. Çocuğun iyi olma hali temel alınarak, çocuk refahının sağlanabilmesi için diğer bütün destek hizmetleri çocuklara sunulmalıdır. Çocuk refahını sağlayabilmek amacıyla toplumsal işleyiş içinde gönüllülük hizmeti, çocuk ve savunuculuk, çocuk katılımı alanlarında da kaydedilmesi beklenen gelişmelerle aynı amaç doğrultusunda çalışmaktadır. Bu amaçla, çocukların güvende, sağlıklı ve mutlu bir ortamda büyüebilmeleri için farklı yaş gruplarında ve kurumlarda çeşitli uygulamalar yürütülmektedir. Çocuk refahını sağlayabilmek için küresel düzeyde yenilikçi uygulamalarla toplumsal normların birleştiği çalışmaların birlikte yürütülmesi gerekmektedir. Ayrıca her çocuğun aynı refah düzeyine sahip aile ortamında yetiştirilemediği düşünüldüğünde, korunmaya muhtaç çocuklar içinde çocuk refahının ele alınması önemli bir konuyu ifade etmektedir. Bu amaçla bu çalışmada çocuk refahının bütünlüğüne katkı sağlayan çocuğun iyi olma hali, gönüllülük hizmeti, çocuk katılımı, çocuk ve savunuculuk ile ilgili alan yazın tematik olarak incelenmiştir.

Child Welfare

ARTICLE INFORMATION

Submission Date : 17/09/2023

Accepted Date : 24/11/2023

Keywords: Child welfare, social work studies in children, child well-being

ABSTRACT

It seems that the world's need for universal welfare is increasing day by day. The welfare needs of societies and humanity vary due to wars, natural disasters and epidemics. However, situations such as humanity following technological developments and benefiting from this process at a global level may cause the need for welfare to be discussed more. At the same time, while the level of welfare is important in every unit of society, this becomes a much more sensitive issue when the target population is children. From this perspective, protecting the child's well-being always comes to the fore. Based on the child's well-being, all other support services should be provided to children to ensure child welfare. In order to ensure child welfare, it works towards the same goal as the developments expected to be made in the fields of volunteering, children and advocacy, and child participation in social functioning. For this purpose, various practices are carried out in different age groups and institutions so that children can grow up in a safe, healthy and happy environment. In order to

¹ Öğr. Gör., KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Programı, emine.arslan@karatay.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8319-2404.

² Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi Beyşehir Ali Akkanat Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Sosyal Hizmet Bölümü. Email: engin.gunes@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2171-0066

Derleme

ensure child welfare, studies that combine innovative practices and social norms at a global level need to be carried out together. Moreover, considering that not every child can be raised in a family environment with the same welfare level, addressing child welfare among children in need of protection represents an important issue. For this purpose, in this study, the literature on child well-being, volunteering service, child participation, children and advocacy, which contribute to the integrity of child welfare, was examined thematically.

1. Giriş

Çocuk refahı, toplumlarımızın geleceği üzerinde büyük etkiye sahip olan önemli bir konudur. Bu nedenle her toplumun geleceğini şekillendiren en önemli unsurlardan biridir. Çocukların haklarını tanıma ve koruma, onların refahını sağlamak için vazgeçilmezdir. Bununla birlikte, çocukların kendi yaşamları üzerinde etkili olabilmeleri ve karar süreçlerinde yer almaları da çok önemlidir (Daro & Dodge, 2009). Çocukların güvende, sağlıklı ve mutlu bir ortamda büyümeleri, toplumların sürdürülebilir kalkınması ve ilerlemesi için temel bir gerekliliktir. Ancak, dünya genelinde hala birçok çocuk zorlu koşullar altında yaşamaktadır ve iyi olma halinden mahrum kalmaktadır (Kruk, vd., 2018). Çocuk refahını derinlemesine ele alabilmek için alan yazın tarandığında çocuğun iyi olma hali, gönüllülük hizmeti, çocuk ve savunuculuk, çocuk katılımı konularının öncelikli olduğu görülmektedir (Lefebvre, 2013).

Çocuğun iyi olma hali, fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal açılardan sağlıklı olma durumunu ifade eder. Bu durum, çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanması, eğitime erişim, sağlık hizmetlerine ulaşım ve güvenli bir çevrede yaşama gibi faktörlere bağlıdır (Newland, 2015). Çocukların refah düzeyindeki nitelik, çocuğun iyi olma halinin sürekliliğine bağlı olarak, çocuğun yeteneklerini geliştirmesine, potansiyelini ortaya koymasına ve toplumda aktif bir birey olarak yer almasına olanak sağlar. Çocuğun iyi olma halini sağlamak ve sürdürülebilmek için ailenin ve toplumun iş birliği içinde gönüllülük hizmetlerini önemsemesi ve desteklemesi gerekmektedir (Brown, Manning & Stykes, 2015).

Gönüllülük hizmeti, çocuk refahının artırılmasında ve çocuğun iyi olma halinin desteklenmesinde önemli bir role sahiptir. Bu süreçte gönüllülük hizmeti sunan gönüllüler, çocuklara destek olmak için zamanlarını ve kaynaklarını gönüllü olarak sunarlar (Lough, 2014). Gönüllüler, çocukların ihtiyaçlarına yönelik programlar geliştirerek, eğitim imkanları sunarak, sağlık hizmetlerine erişimlerini kolaylaştırarak ve rehberlik ederek çocukların daha iyi bir geleceğe adım atmalarında yardımcı olurlar. Gönüllülük çalışmalarında yapılması önerilen önemli uygulamalar arasında etkinlik planlamaları, yenilikçi girişimler, sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yer almaktadır (Pescheny, Randhawa & Pappas, 2020).

Çocuk refahını sağlayabilmek için küresel düzeyde yenilikçi uygulamalardan biri olan savunuculuk kavramından destek almak önemsenmektedir. Çocuk refahını sağlamaya çalışırken çocukların yasal haklarını bilerek uygulamalar yapmak önemlidir. Çocuk ve savunuculuk, çocukların haklarının korunması ve çıkarlarının gözetilmesi için önemli bir çalışma alanıdır. Bu alan, çocukların eşitlik, adalet ve insan haklarına saygı temelinde yaşamlarını sürdürmelerini sağlamayı hedefler. Çocukların istismar, şiddet, ihmal ve sömürü gibi tehlikelerden korunması ve sağlıklı bir çevrede büyümesi için çocuk ve savunuculuk çalışmalarına ihtiyaç vardır (Chung, vd., 2016).

Çocuğa ilişkin gerçekleştirilmesi hedeflenen her çalışmada olduğu gibi çocuk refahının sağlanabilmesinde de çocuk katılımının sağlanması önemlidir. Çocuk katılımı, çocukların kendi hayatlarına aktif bir şekilde katılımını teşvik eden bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, çocukların karar süreçlerine katılmasına, görüşlerini ifade etmesine ve toplumsal işleyişe etki etmesine olanak tanır. Çocuk katılımı, çocukların özgüvenlerini ve liderlik becerilerini geliştirerek, demokratik bir toplumun temellerinin atılmasını sağlar (Skivenes & Strandbu, 2006). Bu bakış açısıyla, bu bölümde çocuk refahını anlamak ve çalışmaların sürdürülebilirliğini sağlayabilmek için çocuğun iyi olma hali,

gönüllülük hizmeti, çocuk ve savunuculuk, çocuk katılımı ile ilgili bilgilere yer verilecektir. Bu bağlamda çocuk refahının sağlanabilmesi için farklı destek kanalları ile çok daha etkili ve kalıcı uygulamaların ortaya çıkabileceği düşünülmektedir.

2. Çocuk Refahı

Çocuk refahı, çocukların sağlığı, güvenliği, gelişimi ve mutluluğunu etkileyen bir kavramdır. Temel olarak, çocukların iyi olma hali ve yaşamlarının her yönüyle olumlu bir şekilde etkilenmesini ifade edilmektedir (Gromada, Rees & Chzhen, 2020). Bu kapsamlı kavram, çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasını, sosyal bağların güçlendirilmesini ve toplum içinde aktif bir şekilde katılımlarını kapsamaktadır. Çocuk refahı, sadece çocukların fiziksel ihtiyaçlarını değil, aynı zamanda duygusal, sosyal ve zihinsel gereksinimlerini de dikkate almaktadır (Van-Bijleveld, Dedding, & Bunders-Aelen, 2015).

Çocuk refahı, çocukların hayatlarının en kritik dönemlerinde korunması ve desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Çünkü çocukluk dönemi, kişilik, davranış ve sağlık üzerinde uzun süreli etkiler bırakan gelişimel bir süreçtir. Bu süreç çocuğun yetişkinlikteki yaşam kalitesini de büyük ölçüde etkiler. Aynı zamanda sağlıklı ve destekleyici bir çocukluk dönemi, çocuğun var olan potansiyelinin ortaya çıkmasına, özgüven kazanmasına ve toplumda sağlıklı bir birey olarak yaşamına devam etmesine de zemin hazırlamaktadır.

Çocuk refahı, sadece bireysel düzeyde değil, aynı zamanda toplumsal ve ekonomik düzeyde de önemlidir. Sağlıklı ve iyi yetişen bir nesil, toplumun geleceği için temel bir unsur oluşturur. Bu bakımdan çocukların refahının iyi düzeyde olması için, eğitim, işgücü ve toplumsal katılımı, bir ülkenin kalkınması ve sürdürülebilirliği için hayati öneme sahiptir (OECD, 2012).

Çocukların refahının önemli bir bileşeni de çocuk haklarıdır. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS), çocukların fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan gelişimlerini desteklemeyi ve korumayı amaçlar. Bu sözleşme, çocukların eğitim, sağlık, beslenme, barınma, korunma, katılım ve adalet gibi temel haklara sahip olduğunu vurgular. Dolayısıyla, çocuk refahı politikaları ve uygulamaları, bu hakların korunması ve sağlanması üzerine odaklanmalıdır (Theobald, 2019).

Çocuk refahı aynı zamanda toplumsal adalet ve eşitlik için de önemli bir alanı temsil eder. Toplumsal ve ekonomik dezavantajlara maruz kalan çocuklar, genellikle refah eksikliği ile karşı karşıya kalır ve eşitsizliklerin arttığı durumlarda mücadele ederler. Bu nedenle, çocuk refahı politikalarının, sosyal eşitsizlikleri azaltma ve dezavantajlı gruplara özel destek sağlama amacına yönelik olması önemlidir (Dettlaff & Boyd, 2020).

3. Çocuk Refahının Sağlanmasının Toplum ve Ülke İçin Önemi

Çocuk refahının sağlanması, toplum ve ülke için büyük öneme sahiptir. Çocuklar, bir toplumun en değerli varlıkları ve geleceğidir. Onların sağlıklı, güvende, desteklenmiş ve iyi yetişmeleri, toplumun sürdürülebilir kalkınması ve ilerlemesi için kritik bir faktördür. Çünkü çocukların iyi refahı, toplumlara uzun vadede sosyal, ekonomik ve kültürel faydalar sunmaktadır (Daro & Dodge, 2009).

Öncelikle, çocuk refahının sağlanması, toplumun geleceğine yatırım yapmak anlamına gelir. Sağlıklı, iyi eğitilmiş ve sosyal olarak uyumlu olan çocukların, yetişkinlikte topluma önemli katkılar sunması muhtemeldir. Çünkü iyi bir eğitim alarak yetişen çocuklar, işgücüne daha nitelikli ve bilgili bir şekilde katılırlar. Böylece ekonomik büyümeye, toplumsal kalkınmaya ve rekabet gücüne de destek olabilirler. Aynı zamanda, toplumsal sorunların çözümünde daha etkin bir rol oynayacakları için, toplumsal kalkınmada da önemli bir rol oynarlar (UNESCO, 2022).

Çocuk refahı, aynı zamanda sosyal adalet ve eşitlikçi bir yaşamın sağlanabilmesi için önemlidir. Dezavantajlı ailelerden gelen çocuklar, genellikle eğitim, sağlık ve diğer temel hizmetlere erişimde zorluklar yaşarlar (Taderera & Hall, 2017). Çocuk refahı politikaları ve programları, bu dezavantajlı

Derleme

gruplara özel destek sağlamayı ve eşitsizlikleri azaltmayı amaçlamalıdır. Böylece, çocuk refahını iyileştirmeye yönelik atılan adımlar toplumda sosyal adaletin sağlanmasına katkıda bulunarak ve dezavantajlı çocukların daha iyi yaşam koşullarına erişimini kolaylaştırır (Özmete, 2010). Aynı zamanda, çocukların desteklendiği bir toplumda suça sürüklenen çocuk oranları da azalır. Böylece toplumun güvenliği sağlanarak çocukların topluma katılımlarının teşvik edilmesi ve onların görüşlerinin önemsenmesiyle birlikte toplumda dayanışma ve birlik olma duygusu da güçlenir (Başoğul vd., 2017).

Bir ülkenin ekonomik kalkınmasında da çocuk refahı kritik bir faktördür. Çünkü sağlıklı, eğitilmiş ve sosyal olarak uyumlu nesiller, ülkenin işgücünün verimliliğini artırarak ekonomiye de olumlu yönde katkı sağlamaktadır (Günsoy, 2009).

Bu bakış açısıyla bir toplumda çocuk refahının sağlanması toplumun ve ülkenin geleceği için vazgeçilmez bir gerekliliktir. Çocukların sağlıklı, güvende, desteklenmiş ve katılımcı bir şekilde büyümeleri, toplumun sürdürülebilir kalkınması ve toplumsal refahının artırılması önemlidir. Çocuk refahı politikaları ve programları, toplumsal adaletin sağlanmasına, sosyal uyumun artırılmasına ve ekonomik kalkınmanın desteklenmesine yönelik stratejilerle birlikte, çocukların hayatlarını iyileştirmek için önemli bir araçtır (Babajanian, 2013).

Çocuk Refahı ve Çocuk Hakları Sözleşmesi

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS), çocukların haklarının korunması ve geliştirilmesi için tarihi bir öneme sahip olan uluslararası bir sözleşmedir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen bu sözleşme, çocukların temel haklarına saygı duyulmasını ve onların sağlıklı bir şekilde büyümelerini sağlamayı amaçlar. ÇHS, çocuk haklarının evrensel olarak tanınmasını ve korunmasını sağlayarak dünya genelinde çocukların refahını artırmak için önemli bir araç olmuştur. ÇHS, 1989 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilmiş ve 2 Eylül 1990 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme, 18 yaşın altındaki her çocuğun temel haklarına yönelik koruyucu ve teşvik edici hükümler içerir (Erbay, 2021). ÇHS'nin temel amacı, çocukların bütün katılım haklarına saygı gösterilmesini ve çocukların herhangi bir ayrımcılığa uğramadan eşit bir şekilde büyümelerini sağlamaktır. Bununla birlikte çocukların sağlıklı ve güvenli bir şekilde büyümelerini ve refahlarını artırmayı hedeflemektedir (Gören, 2017).

ÇHS'nin önemi incelendiğinde, Evrensel Bir Uygulama, Çocuk Hakları Yönetim Organı, Çocuk Hakları Evrensel Beyannamesi, Çocuk Odaklı Politikalar, Çocuk Hakları Aktivizmi ve Bilinçlenme'nin vurgulandığı görülmektedir (Kilkelly, 2020).

a. Evrensel Bir Uygulama: ÇHS, dünyada hemen hemen tüm ülkeler tarafından kabul edilen ve imzalanan ilk insan hakları sözleşmesidir. Bugüne kadar 196 ülke ve bölgeler, ÇHS'ni kabul ederek çocuk haklarını ulusal düzeyde tanıyan ve koruyan yasalar ve politikalar geliştirmiştir. Bu evrensel kabul, çocuk haklarının küresel bir norm haline gelmesini sağlamıştır (Kilkelly, 2020).

b. Çocuk Hakları Yönetim Organı: ÇHS, sözleşmenin uygulanması ve izlenmesi için Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi tarafından yönetilir. Bu komite, üye devletlerin sözleşmeyi nasıl uyguladığını izler ve çocuk hakları alanında tavsiyelerde bulunur. Bu mekanizma, çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanmasını ve düzenlenmesini sağlar (Kilkelly, 2020).

c. Çocuk Hakları Evrensel Beyannamesi: ÇHS, çocuk hakları alanında bir dönüm noktası oluşturmuştur ve çocuk haklarına yönelik evrensel bir beyannamenin kabul edilmesine yol açmıştır. Sözleşmenin kabul edilmesi, dünyada çocuk haklarına verilen önemi vurgularken, çocukların birey olarak tanınması ve korunması gerektiğini gösterir (Kilkelly, 2020).

d. Çocuk Odaklı Politikalar: ÇHS'nin kabul edilmesi, ülkelerin çocukları öncelikli bir konu olarak ele almalarını teşvik etmiştir. Çocuk haklarına dair politikalar, çocukların sağlıklı bir şekilde büyümeleri, eğitim alma hakları, korunmaları ve katılımları üzerine yoğunlaşmıştır. Böylece, çocukların refahının artırılmasına ve haklarının korunmasına yönelik önemli adımlar atılmıştır (Kilkelly, 2020).

Derleme

e. *Çocuk Hakları Aktivizmi ve Bilinçlenme*: ÇHS'nin kabulü, çocuk hakları aktivizminin artmasına ve toplumlarda çocuk hakları konusunda bilinçlenmenin yaygınlaşmasına katkı sağlamıştır. Bu sözleşme, çocukların haklarının tanınması ve korunması için toplumsal farkındalık oluşturmuş ve bu alanda çalışan sivil toplum örgütlerinin güçlenmesine yardımcı olmuştur (Kilkelly, 2020).

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS), çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi için önemli bir uluslararası belge olarak kabul edilmiştir. Çocuk refahına yönelik çok önemli ve evrensel kabulü yüksek düzeyde olan bu sözleşme, çocuk hakları konusundaki toplumsal bilinçlenmeyi artırarak çocukların refahını ve güvenliğini artırmıştır. ÇHS çocuk refahını yükseltmeye odaklanırken aynı zamanda, çocukların temel haklarının korunması için etkili bir çerçeve sunmakta, çocuk hakları alanında daha fazla ilerleme ve gelişme için önemli bir yol haritası oluşturmaktadır (Kilkelly, 2020).

ÇHS'nin Çocuk Refahı Üzerindeki Etkisi

Çocuk Hakları Sözleşmesi, çocuk için önemli evrensel bir uygulama olması nedeniyle tüm Dünya'da çocukların refahını sağlayabilmek, koruyabilmek ve yükseltebilmek için hizmet etmektedir. Sözleşmenin kapsayıcı olması, genel olarak toplumlar tarafından uygulanabilir olması büyük bir önem ifade etmektedir (Reinbold, 2019). Çocuk refahının yasal bir süreçle yönetilmesi de çocuklar için sürdürülebilir bir geleceğin göstergesi olabilmektedir. Bu bakış açısıyla ÇHS'nin çocuk refahı üzerindeki etkileri farklı başlıklar altında ifade edilmektedir (Bernstein, 2016).

a. *Hak Temelli Yaklaşım*: ÇHS, çocukların insan haklarına sahip olduğu temelinde kurulmuş bir belgedir. Bu nedenle, ÇHS, çocuk refahını hak temelli bir yaklaşım üzerinden ele alır. Çocuklar, birey olarak tanınır ve fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemek için öncelikli haklara sahip oldukları vurgulanır. Bu yaklaşım, çocukların refahını artırmada ve haklarının korunmasında etkili bir yol sağlar (Bernstein, 2016).

b. *Kapsayıcı Yaklaşım*: ÇHS, tüm çocukların refahını kapsayan kapsayıcı bir yaklaşımı benimser. Sözleşme, cinsiyet, etnik köken, sosyo-ekonomik durum veya fiziksel engeller gibi faktörlerden bağımsız olarak tüm çocuklara eşit haklar tanır. Bu sayede dezavantajlı ve marjinal gruplara mensup çocukların da refahı gözetilir ve eşit fırsatlar sağlanır (Bernstein, 2016).

c. *Katılımcı Yaklaşım*: ÇHS, çocukların kendi hakları ve refahları üzerinde katılım hakkına sahip olduklarını vurgular. Bu nedenle, çocukların görüşlerinin alınması, karar verme süreçlerine katılımları teşvik edilir. Çocukların aktif katılımı, onların refahını artırmak ve çocuk politikalarının etkinliğini sağlamak için önemlidir (Bernstein, 2016).

d. *Koruyucu Rol*: ÇHS, çocukların istismar, ihmal ve sömürü gibi tehlikelerden korunması için etkili bir çerçeve sunar. Sözleşme, çocukların fiziksel, psikolojik ve sosyal güvenliğini sağlamayı amaçlar ve onları zararlı etkilerden korumak için gerekli tedbirlerin alınmasını öngörür (Bernstein, 2016).

4. Çocuğun İyi Olma Hali

Çocukların iyi olma hali, fiziksel, duygusal ve sosyal olarak sağlıklı olmaları anlamına gelir. Bu kapsamlı sorumluluk, onların sağlıklı büyüme ve gelişmesini sağlar ve onlara mutlu ve tatmin edici bir yaşam sürmelerine de yardımcı olur (World Health Organization, 2003). Çocukların iyi olma halini desteklemek için aileler, öğretmenler ve toplumdaki diğer yetişkinler birlikte çalışabilirler. Aileler, çocuklarına sevgi, destek ve ilgi gösterebilirler. Ayrıca, çocukların güvenli ve destekleyici bir ev ortamında büyümelerini sağlayabilirler. Öğretmenler, çocukların öğrenme ve gelişmelerine yardımcı olabilirler. Ayrıca, çocukların sosyal becerilerini geliştirmelerine ve arkadaş edinmelerine katkı sağlayabilirler. Toplumdaki diğer yetişkinler ise, çocukların sağlıklı beslenmelerine, yeterli uyku almalarına ve düzenli egzersiz yapmalarına yardımcı olarak riskli davranışlardan uzak durmalarını sağlayabilirler (Fomby & Cherlin, 2007).

Bir çocuğun iyi olma hali, sadece hastalık veya bozukluk olmaması anlamına gelmez, aynı zamanda genel refahını, mutluluğunu ve başarısını da içerir. Fiziksel açıdan, iyi bir sağlık durumu,

Derleme

düzenli bir uyku düzeni, dengeli bir beslenme alışkanlığı ve düzenli fiziksel aktivite ile ilişkilidir. Zihinsel sağlık, çocuğun bilişsel yeteneklerinin gelişimi, öğrenme becerileri, dil ve iletişim yetenekleri ile ilgilidir. Duygusal olarak iyi olma hali, çocuğun duygusal dengeye sahip olması, stresle başa çıkabilmesi ve öz saygıya sahip olması anlamına gelir. Ayrıca, çocuğun sosyal becerileri ve ilişkileri de iyi olma hali açısından önemlidir. İyi bir sosyal destek ağına sahip olmak, uyumlu ilişkilerin kurulması ve empati yeteneği, çocuğun sosyal açıdan iyi olmasını sağlar. Çocuğun iyi olma hali, onun genel yaşam kalitesini etkiler ve potansiyelini gerçekleştirme için önemli bir temel oluşturur. Bu nedenle, çocukların iyi olma hali üzerine yapılan araştırmalar, çocukların sağlığı ve mutluluğu için büyük önem taşır ve çocuk gelişimi üzerinden politika ve müdahalelerin şekillendirilmesinde kritik bir rol oynar (Brown, Manning & Stykes, 2015). Çocuğun iyi olma halini sağlayan koşullar incelendiğinde, maddi refah, çocuk sağlığı, eğitime katılım, davranışlar ve riskler, konut ve çevre şartları ile ilgili koşulların ön plana çıktığı görülmektedir (Gupta, de Wit & McKeown, 2007).

Maddi Refah

Çocukların iyi olma hali, maddi refahları açısından da değerlendirilmelidir. Maddi refah, çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanması, yaşam standartlarının düzgün bir şekilde sürdürülmesi ve ekonomik olarak güvende olması anlamına gelir. Maddi refah, çocuğun beslenme, barınma, giyim gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmasını ve sağlıklı bir yaşam sürmesini sağlar. Bununla birlikte, maddi refah aynı zamanda çocuğun eğitim olanaklarına erişimi, kültürel etkinliklere katılma imkanları ve sosyal yardım programlarından yararlanabilmesini ifade etmektedir (Friedline, Chen & Morrow, 2021). Çocuğun maddi refahının sağlanması, onun gelişimine ve başarısına doğrudan etki eder. Maddi sıkıntılar içinde büyüyen çocuklar, beslenme eksiklikleriyle karşılaşabilir, eğitim fırsatlarından mahrum kalabilir ve sosyal eşitsizliklerle karşı karşıya gelebilir. Bu nedenle, çocukların maddi refahı için politika yapımcıların ve toplumun çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik tedbirler alması gerekmektedir. Gelir eşitsizliklerinin azaltılması, sosyal yardım programlarının geliştirilmesi ve eğitim olanaklarının artırılması gibi adımlar, çocukların maddi refahını güvence altına alır ve daha adil bir toplum yaratır (Engle & Black, 2008).

Çocuk Sağlığı

Çocuğun iyi olma hali, sağlıklı bir beden ve zihinle ilişkilidir ve çocuk sağlığı bu açıdan büyük önem taşır. Çocukların sağlığı, bedensel, zihinsel ve duygusal açıdan iyi olma durumlarını kapsar. Bedensel sağlık, çocuğun fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması, sağlıklı bir yaşam tarzı benimsemesi ve hastalıklardan korunması anlamına gelir. Çocuğun uyku rutinlerinin düzenli olması, vücudunun ihtiyacı olan sağlıklı yiyeceklerle beslenmesi ve düzenli olarak egzersiz yapması bedensel sağlığını destekler. Bunun yanında, düzenli tıbbi kontroller ve aşılar da çocuğun sağlık durumunu izlemek ve önleyici sağlık hizmetleri sağlamak için önemlidir (Tatlıcıoğlu, 2022).

Zihinsel sağlık, çocuğun bilişsel yeteneklerinin gelişimi, öğrenme becerileri, dil ve iletişim yetenekleriyle ilişkilidir. Çocuğun zihinsel sağlığının desteklenmesi, onun öğrenme potansiyelini ortaya çıkarmasına yardımcı olur. Zihinsel stimülasyon, oyun ve yaratıcı etkinliklere katılım gibi faktörler, çocuğun zihinsel sağlığını destekler (Şahin vd., 2019).

Duygusal olarak iyi olma hali, çocuğun duygusal dengeye sahip olması, stresle başa çıkabilmesi ve öz saygıya sahip olması anlamına gelir. Çocuğun duygusal sağlığını desteklemek, onun duygusal dünyasının farkında olmak, duygusal ifadelerini ifade etmesine ve olumsuz duygusal deneyimlerle başa çıkmasına yardımcı olmak gereklidir (Demirtaş, 2018). Bu durumda bağlı olarak çocuğun sosyal sağlığı da iyi olma hali açısından önemlidir. Sosyal beceri gelişimi, empati ve iş birliği gibi faktörler, çocuğun sosyal açıdan iyi olmasını sağlar. Ayrıca, sağlıklı sosyal ilişkiler kurabilmesi ve destekleyici bir aile ve toplum ortamına sahip olması da çocuğun sosyal sağlığını etkiler (Kandır & Alpan, 2008).

Çocuğun iyi olma hali, sağlıklı bir beden, zihin, duygu ve sosyal uyum içeren bir dengenin kazanılmasını gerektirir. Bu nedenle, çocuk sağlığına yönelik koruyucu önlemlerin alınması, erken tanı ve tedavi hizmetleri sağlanması ve destekleyici bir çevrenin oluşturulması önem taşır (Parish, Rose, Swaine, Dababnah & Mayra, 2012).

Eğitime Katılım

Çocuğun iyi olma hali, eğitime katılımıyla da doğrudan ilişkilidir. Eğitime katılım, çocuğun eğitim sürecine aktif bir şekilde dahil olmasını ve eğitim olanaklarından faydalanmasını sağlar. Eğitimin temel bir insan hakkı olduğu ve çocuğun gelişimi için hayati bir öneme sahip olduğu unutulmamalıdır.

Eğitime katılımın önemi çeşitli boyutlarda görülebilir. İlk olarak, eğitime katılan çocuklar, bilgi ve becerilerini geliştirme fırsatı bulurlar. Okula düzenli olarak devam etmek, çocuğun öğrenme sürecine sürekli katılmasını sağlar. Bu sayede çocuk, bilişsel yeteneklerini artırabilir, akademik başarı elde edebilir ve gelecekteki potansiyelini gerçekleştirme şansını yakalar (Storli & Hansen Sandseter, 2019).

Eğitime katılımın diğer bir önemli yanı, sosyal ve duygusal gelişim açısından fırsatlar sunmasıdır. Okul ortamında diğer çocuklarla etkileşimde bulunma ve arkadaşlık ilişkileri kurma imkânı, çocuğun sosyal becerilerini geliştirmesine yardımcı olur. Aynı zamanda, okulda öğretmenlerle ve diğer yetişkinlerle iletişim kurarak, sağlıklı yetişkin-öğrenci ilişkileri geliştirebilir ve duygusal desteğe erişebilir. Okul, çeşitli sanatsal, kültürel ve spor etkinliklerine katılım fırsatı sunar. Bu aktiviteler, çocuğun yaratıcılığını ve ilgilerini keşfetmesine, liderlik yeteneklerini geliştirmesine ve kendine güven duymasına yardımcı olur. Ayrıca, okulda sunulan rehberlik ve kariyer hizmetleri, çocuğun gelecekteki eğitim ve meslek planlarını şekillendirmesine destek olur (Duran, Taştekin, 2020). Eğitime katılımın sağlanması, her çocuğun eşit eğitim fırsatlarına erişimini garanti etmek anlamına gelir. Eğitim sistemi, toplumun tüm çocuklarına kapsayıcı bir şekilde hizmet vermeli ve engelleri ortadan kaldırmalıdır. Herkesin eğitime katılmasını sağlamak için, ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi engellerin azaltılması ve dezavantajlı gruplara özel destek mekanizmalarının oluşturulması önemlidir.

Çocuğun iyi olma hali eğitime katılımıyla yakından ilişkilidir. Eğitime erişim ve aktif katılım, çocuğun bilgi, beceri, sosyal yetenekler ve duygusal gelişim gibi birçok alanda olumlu etkiler sağlar. Tüm çocukların eşit ve kapsayıcı bir eğitimden faydalanmalarının sağlanması, toplumun sürdürülebilir kalkınması için önemlidir (Cansever & Erol, 2016).

Davranışlar ve Riskler

Çocuğun iyi olma hali, sağlıklı bir gelişim ve mutluluk için gerekli olan davranışları içerir. Olumlu davranışlar, çocuğun fiziksel, zihinsel ve duygusal sağlığını desteklerken, riskli davranışlar ise çocuğun iyi olma halini tehlikeye atabilir. Olumlu davranışlar çocuğun iyi olma halini destekler. Bu davranışlar arasında düzenli fiziksel aktivite yapmak, sağlıklı beslenme alışkanlıklarına sahip olmak, uygun bir uyku düzenine sahip olmak ve düzenli olarak sağlık kontrollerine gitmek yer alır. Aynı zamanda, olumlu sosyal ilişkilere sahip olmak, arkadaşları ve aile üyeleriyle sağlıklı iletişim kurabilmek, empati gösterebilmek, problem çözebilmek ve duygularını sağlıklı bir şekilde ifade edebilmek de çocuğun iyi olma halini destekler (Karakaş & Çevik, 2016).

Ancak, bazı riskli davranışlar çocuğun iyi olma halini tehlikeye atabilir. Bunlar arasında sigara içmek, alkol veya uyuşturucu kullanmak, şiddet içeren davranışlar sergilemek, zararlı ilişkilere dahil olmak, madde bağımlılığı, obezite, depresyon, anksiyete gibi mental sağlık sorunları geliştirmek bulunur. Bu davranışlar çocuğun fiziksel sağlığını olumsuz etkilemenin yanı sıra, akademik başarılarını, sosyal ilişkilerini ve genel iyi olma halini olumsuz yönde etkileyebilir. Bu nedenle, çocuğun iyi olma hali için olumlu davranışların teşvik edilmesi önemlidir. Sağlıklı yaşam tarzı alışkanlıklarının oluşturulması, çocuğun güvenli ve destekleyici bir çevrede yetişmesi, ebeveynler ve eğitimciler tarafından erken dönemde riskli davranışlara karşı bilgilendirme ve rehberlik sağlanması bu konuda etkili önlemlerdir (Mollborn vd., 2014). Ayrıca, çocuğun duygusal ihtiyaçlarının karşılanması, bireysel ilgi ve desteğin sağlanması da çocuğun iyi olma halini destekleyen faktörlerdir.

Konut ve Çevre Şartları

Derleme

Çocuğun iyi olma hali, sadece fiziksel ve duygusal sağlıkla ilgili değildir, aynı zamanda çocuğun yaşadığı konut ve çevre şartlarıyla da yakından ilişkilidir. Çocuğun yaşadığı ortamın güvenli, destekleyici ve uygun olması, sağlıklı bir gelişim ve iyi olma halinin temel bir bileşenidir (Sameroff & Seifer, 2021). Öncelikle, konutun güvenli olması büyük önem taşır. Çocuğun yaşadığı evin yapısal sağlamlığı, elektrik tesisatının düzgün çalışması, merdivenlerin güvenli olması gibi faktörler, çocuğun fiziksel güvenliğini korumaya yardımcı olur. Ayrıca, evin içinde tehlikeli maddelerin erişilemez bir şekilde saklanması, keskin eşyaların uygun bir şekilde muhafaza edilmesi gibi önlemler alınmalıdır. Böylece, çocuğun yaralanma riski azalır ve güvende hissedebilir.

Çevre şartları da çocuğun iyi olma hali üzerinde etkilidir. Çocuğun yaşadığı mahalle veya bölgenin güvenli olması, suç oranının düşük olması çocuğun rahat hissetmesini sağlar. Ayrıca, yeşil alanların bulunması, parklar, bahçeler veya spor alanları gibi çocuğun fiziksel aktivite yapabileceği açık alanların olması da önemlidir (Shortt & Ross, 2021). Çünkü açık havada oyun oynamak, hareket etmek ve doğayla etkileşimde bulunmak çocuğun fiziksel ve zihinsel sağlığına katkıda bulunur. Bu bağlamda çocuk dostu çevre düzenlemeleri çocuğun duygusal ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.

5. Gönüllülük Hizmeti

Gönüllülük hizmeti, çocuk refahının artırılmasında önemli bir rol oynar. Gönüllü olarak harcanan zaman, enerji ve beceriler, çocukların yaşam kalitesini yükseltmek ve onlara daha iyi bir gelecek sağlamak için büyük bir fırsattır (Wu vd., 2022). Gönüllüler, okullarda veya eğitim merkezlerinde ek dersler vererek çocukların akademik başarısını artırabilir veya okuma yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Ayrıca, sanat, spor veya müzik gibi alanlarda çocuklara rehberlik ederek yaratıcılıklarını keşfetmelerini ve yeteneklerini geliştirmelerini sağlayabilir.

Gönüllüler ayrıca çocukların ihtiyaçlarını da destekleyebilir. Hastanelerde veya sağlık merkezlerinde çocukların moralini yükseltebilir, onlara eşlik edebilir veya oyun grupları düzenleyebilir. Bununla birlikte, kırsal veya dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocuklara sağlık taramaları, aşılar veya temel sağlık eğitimi gibi konularda yardımcı olabilirler. Bu tür gönüllük hizmetleri, çocukların sağlık durumlarını iyileştirerek onların daha sağlıklı bir yaşam sürmelerini destekler (McLeish & Redshaw, 2019). Dezavantajlı durumda olan çocuklarla çalışan gönüllüler, onları motive edebilir, özgüvenlerini artırabilir ve yaşamlarında olumlu değişiklikler yapmalarını sağlayabilir. Gönüllü faaliyetler, çocukların ihtiyaçları hakkında farkındalık yaratır ve toplumu daha duyarlı hale getirir. Ayrıca, gönüllülük deneyimi çocukları ve gençleri de sosyal sorumluluk bilinciyle yetiştirir ve onları gelecekte başkalarına yardım etmeye teşvik eder (Uştuk & Traummüller, 2022).

6. Çocuk ve Savunuculuk

Savunuculuk, çocukların haklarını koruma ve geliştirme amacıyla etkili bir araç olarak kullanılmaktadır. Çocuklar, her toplumun geleceğini şekillendiren temel unsurlardır. Onların sağlıklı gelişimi, toplumların sürdürülebilir bir şekilde büyümesini sağlar. Çocukların refahı, eğitim, beslenme, barınma ve sağlık gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmasıyla doğrudan ilişkilidir. Aynı zamanda, çocukların iyi olma hali, toplumsal adaletin bir göstergesidir ve toplumların refah düzeyini yansıtır (Gencer, 2019).

Savunuculuk, toplumda çocukların haklarını koruyan ve onların refahını artırmayı hedefleyen önemli bir süreçtir. Çocuk haklarına dayalı savunuculuk çalışmaları, çocukların sesini duyurarak politika yapımcıları ve karar vericileri çocukların ihtiyaçlarına daha duyarlı ve etkili bir şekilde cevap vermeye teşvik eder. Savunuculuk, çocukların eşitlik, adalet ve fırsat eşitliği için mücadele etmelerine yardımcı olur. Çocuk refahının artırılması için sağlık ve eğitim imkanlarının geliştirilmesi kritik bir adımdır. (Michail vd., 2023). Sağlık hizmetlerine erişim, çocukların fiziksel ve zihinsel sağlığının korunmasında önemli rol oynar. Aynı şekilde, kaliteli eğitim imkanlarına erişim, çocukların potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlar ve toplumların kalkınmasına katkıda bulunur. Savunuculukta çocuk refahının artırılması, toplumların en kırılgan ve değerli üyeleri olan çocukların haklarının korunmasını ve geliştirilmesini hedefleyen önemli bir süreçtir (Apaydın & Altun, 2021).

Derleme

Sağlık, eğitim, koruma ve katılım gibi alanlarda yapılan etkili savunuculuk çalışmaları, çocukların refahını artırırken toplumların da daha sağlıklı, adil ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasına katkı sağlar. Bu nedenle, çocuk refahını artırmak için karar vericiler, sivil toplum örgütleri, ebeveynler ve toplumun tüm paydaşları birlikte çalışmalı ve çocukların iyi olma hali için gerekli önlemleri almalıdır.

Sivil toplum kuruluşları ve yerel topluluklar, çocuk refahının savunuculuğunda etkili bir rol oynar. Bu kuruluşlar, çocuklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesi, kaynakların sağlanması ve ihtiyaçların karşılanması için mücadele ederler. Ayrıca, bilinçlendirme kampanyaları ve eğitim etkinlikleri düzenleyerek toplumdaki farkındalığı artırır. Bu şekilde, çocukların haklarının korunmasını ve onların refahını teşvik ederler (Apaydın & Altun, 2021).

Devlet düzeyinde, çocuk refahının savunuculuğu politika ve yasal düzenlemelerin geliştirilmesini gerektirir. Hükümetler, çocuk haklarına dayalı yasaları korur ve çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için politika değişikliklerini teşvik eder. Bunlar, çocuk istismarı ve ihmaliyle mücadele etmek, çocukların eğitime erişimini sağlamak ve çocuk sağlığı hizmetlerini iyileştirmek gibi konuları içerir (Ooms, 2019). Ayrıca, çocukların katılımını ve katkısını teşvik eden politikalar ve programlar da önemlidir.

Çocuk refahının savunuculuğu, çocukların seslerini duyurmalarını sağlamak ve onların güçlendirilmesini desteklemek açısından da önemlidir. Çocukların katılımı, onların kendi haklarını ve ihtiyaçlarını ifade etmelerini sağlar. Bu nedenle, çocukların toplumdaki karar süreçlerine ve politika oluşturma süreçlerine dahil edilmesi önemlidir (Dalrymple, 2002). Ayrıca, çocuklara yönelik güvence mekanizmaları oluşturulması ve çocukların şikayetlerini duyurabilecekleri etkin mekanizmaların sağlanması da savunuculuk çabalarının bir parçasıdır.

7. Çocuk Katılımı

Çocuk katılımı, çocukların kendi yaşamlarının aktif birer parçası olmalarını sağlamayı hedefler. Çocuklar, karar süreçlerine katıldıklarında, düşünceleri, fikirleri ve deneyimleriyle katkıda bulunabilirler. Bu, çocukların özgüvenlerini geliştirmelerine ve kendilerini ifade edebilmelerine olanak tanır. Ayrıca, çocuk katılımı sayesinde çocuklar, toplumun ve hükümetin politikalarının etkin bir şekilde şekillendirildiği ve onların ihtiyaçlarının karşılandığı bir ortamda büyüme fırsatı bulurlar (Lansdown, 2009).

Çocuk katılımı için güçlendirme önemli bir adımdır. Çocukların güçlendirilmesi, kendi yeteneklerini geliştirmeleri, kendilerini ifade etmeleri ve karar alma süreçlerinde aktif bir şekilde yer almaları anlamına gelir. Çocukların güçlendirilmesi, onların kendine güvenlerini artırır ve özsayılarını geliştirir. Bu da çocukların daha bağımsız, bilinçli ve toplumda aktif bireyler olmalarını sağlar. Çocukların güçlendirilmesi için eğitim, bilgilendirme, liderlik becerileri kazandırma gibi çeşitli yöntemler kullanılabilir (Sinclair, 2004).

Çocuk katılımında iş birliği ve ortaklık önemlidir. Çocuk refahı için farklı paydaşlar arasında iş birliği, daha etkili sonuçlar elde edilmesini sağlar. Çocuklar, aileleri, eğitimcileri, toplum liderleri, sivil toplum kuruluşları ve hükümet yetkilileriyle birlikte çalışarak çözümler üretebilir ve çocukların haklarının korunmasına katkıda bulunabilirler. Ortaklık, çocukların seslerini duyurma ve ihtiyaçlarının karşılanması için güçlü bir yol sağlar (Husby, Slettebø & Juul, 2018).

Çocuk refahı için çocuk katılımı, çocukların haklarının korunması ve onların yaşamlarının aktif birer parçası olmaları için kritik öneme sahiptir. Çocuk katılımı, çocukların güçlendirilmesini, kendilerini ifade etmelerini ve karar süreçlerinde yer almalarını sağlar. İş birliği ve ortaklık da çocuk refahı çalışmalarında önemli bir rol oynar ve çocukların seslerini duyurmak için güçlü bir mekanizma sağlar. Çocuk katılımının teşvik edilmesi ve güçlendirme çalışmalarının yaygınlaştırılması, çocukların refahının artırılmasına ve toplumların daha iyi bir geleceğe doğru ilerlemesine yardımcı olacaktır.

8. Sonuç

Derleme

Çocuk refahı, çocukların sağlıklı, güvende, desteklenmiş ve katılımcı bir şekilde büyümelerini sağlamayı hedefleyen hayati bir kavramdır. Sağlıklı ve refah içinde büyüyen bir nesil, toplumların ve ülkelerin geleceği için temel bir kaynaktır. Çocuk haklarına saygı duyan, sosyal adaleti sağlayan ve eşitlikçi politikalarla desteklenen bir çocuk refahı sistemi, bir toplumun ilerlemesi ve sürdürülebilirliği için vazgeçilmezdir.

Çocuk refahının önemini vurgulamak ve çocukların iyi olma hallerini sağlamak için çeşitli önlemlerin ve yaklaşımların kullanılmasının gerekliliği ifade edilmektedir. Çocuk refahı, bir toplumun sağlığı, sürdürülebilir kalkınması ve geleceği için hayati bir unsurdur. Bu nedenle, çocukların iyi olma hali, gönüllülük hizmeti, çocuk ve savunuculuk ve çocuk katılımı gibi konulara odaklanmak önemlidir. Çocukların iyi olma hali, fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan sağlıklı olmalarını, potansiyellerini gerçekleştirmelerini ve yaşam kalitelerini artırmalarını içerir. Bu, çocukların sağlıklı bir çevrede büyümeleri, beslenme, barınma, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimleri gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmasıyla mümkün olur.

Sonuç olarak, çocuk refahı, bireylerin, toplumların ve ülkelerin sürdürülebilir kalkınması için hayati bir öneme sahiptir. Çocukların iyi olma hallerinin sağlanması, toplumun her kesimi tarafından desteklenen kapsamlı bir yaklaşım gerektirir. Sosyal refah politikaları, yasal düzenlemeler, sosyal hizmetler, gönüllülük hizmetleri, çocuk ve savunuculuk çalışmaları ve çocuk katılımı gibi alanlarda yapılan çalışmalar, çocuk refahının artırılmasında etkili bir rol oynar. Bu çabaların birleştirilmesi ve sürekli olarak güçlendirilmesi, çocukların sağlıklı, güvende ve mutlu bir şekilde büyümesini sağlamak için önemlidir.

Kaynakça

- Apaydın, E., & Altun, F. (2021). Sosyal girişimcilik ile sosyal hizmet arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18(39), 777-803. doi:10.26466/opus.841939.
- Babajanian, B. (2013). Social protection and its contribution to social inclusion. In *Presented at the UNDESA expert group meeting*.
- Bernstein, M. M. (2016). Honouring the twenty-fifth anniversary of the United Nations Convention on the Rights of the Child: Transforming child welfare in Canada into a stronger child rights-based system. *Transforming Child Welfare*, 1: Canada Press.
- Brown, S. L., Manning, W. D., & Stykes, J. B. (2015). Family structure and child well-being: Integrating family complexity. *Journal of Marriage and Family*, 77(1), 177-190. doi:10.1111/jomf.12145.
- Cansever, B. A., & Erol, P. Ö. (2016). Bir Toplumsal Hareketlilik Aracı Olarak Kız Çocuklarının Eğitimi. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1). doi:10.17218/husbed.18192.
- Chung, E. K., Kahn, S., Altshuler, M., Lane, J. L., & Plumb, J. (2016). The Jeffstars Advocacy and Community Partnership Elective: a closer look at child health advocacy in action. *MedEdPORTAL*, 12(1), 1-9. doi: 10.15766/mep_2374-8265.10526
- Dalrymple, J. (2002). Family group conferences and youth advocacy: The participation of children and young people in family decision making. *European Journal of social work*, 5(3), 287-299. doi:10.1080/714053160.
- Daro, D., & Dodge, K. A. (2009). Creating community responsibility for child protection: Possibilities and challenges. *The Future of Children/Center for the Future of Children, the David and Lucile Packard Foundation*, 19(2), 67. doi: 10.1353/foc.0.0030.
- Demirtaş, A. S. (2018). Duygu Düzenleme Stratejileri ve Benlik Saygısının Mutluluğu Yordayıcılığı. *Turkish Studies*, 13, 11. doi:10.7827/Turkishstudies.13465.

Derleme

- Dettlaff, A. J., & Boyd, R. (2020). Racial disproportionality and disparities in the child welfare system: Why do they exist, and what can be done to address them? *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 692(1), 253-274. [doi:10.1177/0002716220980329](https://doi.org/10.1177/0002716220980329).
- Engle, P. L., & Black, M. M. (2008). The effect of poverty on child development and educational outcomes. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1136(1), 243-256. [doi:10.1196/annals.1425.023](https://doi.org/10.1196/annals.1425.023).
- Erbay, E. (2021). *Çocuk hakları* (Vol. 6). Yeni İnsan Yayınevi.
- Friedline, T., Chen, Z., & Morrow, S. P. (2021). Families' financial stress & well-being: The importance of the economy and economic environments. *Journal of Family and Economic Issues*, 42, 34-51.
- Fomby, P., & Cherlin, A. J. (2007). Family instability and child well-being. *American sociological review*, 72(2), 181-204. [doi:10.1177/000312240707200203](https://doi.org/10.1177/000312240707200203).
- Gencer, T. E. (2019). Dezavantajlı bireylerle ve marjinalize olmuş gruplarla çalışırken sosyal işlevselliği geliştirme ihtiyacı ve savunuculuk faaliyetleri. Ö. Altındağ, O. Tatlıcıoğlu, Y. Kryvenko (Ed.), *Current Problems and Approaches in Social Work (73-83)*. Londra: IJOPEC Publication.
- Gören, Z. (2017). Janusz Korczak'ın izinde günümüzde çocukların temel hakları. *Istanbul Commerce University Journal of Social Sciences/İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(32), 43-67. Erişim Tarihi: 23.06.2023. https://ticaret.edu.tr/uploads/dosyalar/215/32_Sosyal_Hukuk_%202017_2_SD_8.pdf#page=49
- Gromada, A., Rees, G., & Chzhen, Y. (2020). *Worlds of influence: Understanding what shapes child well-being in rich countries*. United Nations Children's Fund.
- Gupta RP, de Wit ML, & McKeown D. (2007). The impact of poverty on the current and future health status of children. *Paediatr Child Health*. Oct;12(8):667-72. doi: [10.1093/pch/12.8.667](https://doi.org/10.1093/pch/12.8.667).
- Günsoy, G. (2009). Beşerî sermaye ve insani gelişme için erken çocukluk eğitiminin önemi. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 4(2), 23-43. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/beyder/issue/3479/47333>.
- Husby, I. S. D., Slettebø, T., & Juul, R. (2018). Partnerships with children in child welfare: The importance of trust and pedagogical support. *Child & Family Social Work*, 23(3), 443-450. [doi:10.1111/cfs.12435](https://doi.org/10.1111/cfs.12435).
- Kandır, A., & Alpan, U. Y. (2008). Okul öncesi dönemde sosyal-duygusal gelişime anne-baba davranışlarının etkisi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 14(14), 33-38. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/spcd/issue/21109/227348>.
- Karakaş, B., & Çevik, Ö. C. (2016). Çocuk refahı: Çocuk hakları perspektifinden bir değerlendirme. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(3), 887-906. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/gaziuibfd/issue/28284/300453>.
- Kilkelly, U. (2020). The UN convention on the rights of the child: Incremental and transformative approaches to legal implementation. In *Human Rights Monitoring and Implementation* (pp. 6-20). Routledge.
- Kruk ME, Gage AD, Arsenault C, Jordan K, Leslie HH, Roder-DeWan S, Adeyi O, Barker P, Daelmans B, Doubova SV, English M, García-Elorrio E, Guanais F, Gureje O, Hirschhorn LR, Jiang L, Kelley E, Lemango ET, Liljestrand J, Malata A, Marchant T, Matsoso MP, Meara JG, Mohanan M, Ndiaye Y, Norheim OF, Reddy KS, Rowe AK, Salomon JA, Thapa G, Twum-Danso NAY, Pate M. (2018). High-quality health systems in the Sustainable Development

Derleme

- Goals era: time for a revolution. *The Lancet global health*, 6(11), e1196-e1252. doi: [10.1016/S2214-109X\(18\)30386-3](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(18)30386-3).
- Lansdown, G. (2009). The realisation of children's participation rights: Critical reflections. In *A handbook of children and young people's participation* (pp. 33-45). Routledge.
- Lefebvre, R. C. (2013). *Social marketing and social change: Strategies and tools for improving health, well-being, and the environment*. John Wiley & Sons.
- Lough, B. J. (2014). Social work perspectives on international volunteer service. *British Journal of Social Work*, 44(5), 1340-1355. doi: [10.1093/bjsw/bct001](https://doi.org/10.1093/bjsw/bct001).
- McLeish, J., & Redshaw, M. (2019). "Being the best person that they can be and the best mum": a qualitative study of community volunteer doula support for disadvantaged mothers before and after birth in England. *BMC pregnancy and childbirth*, 19(1), 1-11. doi: [10.1186/s12884-018-2170-x](https://doi.org/10.1186/s12884-018-2170-x).
- Michail, S., Baird, K., Fattore, T., & Grace, R. (2023). Operationalising children's participation: Competing understandings of the policy to practice 'gap'. *Children & Society*. doi: [10.1111/chso.12708](https://doi.org/10.1111/chso.12708).
- Mollborn S, James-Hawkins L, Lawrence E, Fomby P. Health lifestyles in early childhood. *J Health Soc Behav*. 2014 Dec;55(4):386-402. doi: [10.1177/0022146514555981](https://doi.org/10.1177/0022146514555981).
- Newland, L. A. (2015). Family well-being, parenting, and child well-being: Pathways to healthy adjustment. *Clinical psychologist*, 19(1), 3-14. doi: [10.1111/cp.12059](https://doi.org/10.1111/cp.12059).
- OECD. (2012). Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools. OECD Publishing, Paris.
- Ooms, T. (2019). The evolution of family policy: Lessons learned, challenges, and hopes for the future. *Journal of Family Theory & Review*, 11(1), 18-38. doi: [10.1111/jftr.12316](https://doi.org/10.1111/jftr.12316)
- Özmete, E. (2010). Sosyal hizmette sürdürülebilir kalkınma anlayışı: Kavramsal analiz. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 22(22), 79-90. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/spcd/issue/21095/227187>.
- Parish, S. L., Rose, R. A., Swaine, J. G., Dababnah, S., & Mayra, E. T. (2012). Financial well-being of single, working-age mothers of children with developmental disabilities. *American journal on intellectual and developmental disabilities*, 117(5), 400-412. doi: [10.1352/1944-7558-117.5.400](https://doi.org/10.1352/1944-7558-117.5.400).
- Pescheny, J. V., Randhawa, G., & Pappas, Y. (2020). The impact of social prescribing services on service users: a systematic review of the evidence. *European journal of public health*, 30(4), 664-673. doi: [10.1093/eurpub/ckz078](https://doi.org/10.1093/eurpub/ckz078).
- Reinbold G., W. (2019). Effects of the Convention on the Rights of the Child on child mortality and vaccination rates: a synthetic control analysis. *BMC Int Health Hum Rights*.19(1):24. doi: [10.1186/s12914-019-0211-9](https://doi.org/10.1186/s12914-019-0211-9).
- Sameroff, A. J., & Seifer, R. (2021). Accumulation of environmental risk and child mental health. In *Children of poverty* (pp. 233-258). Routledge.
- Shortt, N. K., & Ross, C. (2021). Children's perceptions of environment and health in two Scottish neighbourhoods. *Social Science & Medicine*, 283, 114186. doi: [10.1016/j.socscimed.2021.114186](https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2021.114186).
- Sinclair, R. (2004). Participation in practice: Making it meaningful, effective and sustainable. *Children & society*, 18(2), 106-118. doi: [10.1002/chi.817](https://doi.org/10.1002/chi.817).
- Skivenes, M., & Strandbu, A. (2006). A child perspective and children's participation. *Children, youth and environments*, 16(2), 10-27. doi: [10.1353/cye.2006.0005](https://doi.org/10.1353/cye.2006.0005).

Derleme

- Storli, R., & Hansen Sandseter, E. B. (2019). Children's play, well-being and involvement: how children play indoors and outdoors in Norwegian early childhood education and care institutions. *International Journal of Play*, 8(1), 65-78. doi:10.1080/21594937.2019.1580338.
- Şahin, B., Bozkurt, A., Usta, M. B., Aydın, M., Çobanoğlu, C., & Karabekiroğlu, K. (2019). Zihin kuramı: gelişim, nörobiyoloji, ilişkili alanlar ve Nörogelişimsel Bozukluklar. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 11(1), 24-41. doi: 10.18863/pgy.390629.
- Taderera, C., & Hall, H. (2017). Challenges faced by parents of children with learning disabilities in Opuwo, Namibia. *African Journal of Disability*, 6(1), 1-10. <https://journals.co.za/doi/epdf/10.4102/ajod.v6i0.283>.
- Tatlıcıoğlu, O. (2022). Çocuk Refahı Alanında Yeni Bir Yaklaşım: Çocuğun İyi Olma Hali Yaklaşımı ve Göstergeleri. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 22 (2), 143-166. doi:10.54961/uobild.1197536.
- Theobald, M. (2019). UN Convention on the Rights of the Child: "Where are we at in recognising children's rights in early childhood, three decades on...?". *International Journal of Early Childhood*, 51(3), 251-257. <https://doi.org/10.1007/s13158-019-00258-z>
- UNESCO. (2022). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*. UN.
- Uştuk, O. ve Traunmüller, I., C. (2022). Kültürlerarası karşılaşmaların gönüllüler üzerindeki etkileri: kapsayıcı bir toplum için sosyal sorumluluk. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 25 (2), 217-234. <https://doi.org/10.18490/sosars.1111355>.
- Van Bijleveld, G. G., Dedding, C. W., & Bunders-Aelen, J. F. (2015). Children's and young people's participation within child welfare and child protection services: A state-of-the-art review. *Child & family social work*, 20(2), 129-138. doi:10.1111/cfs.12082.
- World Health Organization. (2003). *Creating an environment for emotional and social well-being: an important responsibility of a health promoting and child-friendly school*. World Health Organization.
- Wu, C., Cheng, S., Zhang, Y., Yan, J., He, C., Sa, Z., ... & Lang, H. (2022). Social responsibility and subjective well-being of volunteers for COVID-19: The mediating role of job involvement. *Frontiers in Psychology*, 13, 985728. doi:10.3389/fpsyg.2022.985728.

Extended Summary

Child welfare is an important consideration that has major implications for the future of our societies. For this reason, it is one of the most important elements that shape every society. Recognizing and protecting children's rights is indispensable to ensure their well-being. However, it is also very important for children to be involved in their abilities and decisions that have an impact on their own lives. That children grow up in a safe, healthy and happy environment is a fundamental requirement for the sustainable development and progress of societies. However, many children around the world still live in harsh conditions and lack wellbeing. When the literature is scanned in order to address child welfare in depth, it is seen that the issues of child well-being, volunteering service, children and advocacy, and child participation are priorities.

The child's well-being refers to the state of being healthy in physical, mental, emotional and social aspects. This depends on factors such as meeting the child's basic needs, access to education, access to health services and living in a safe environment. The quality of children's well-being, depending on the continuity of the child's well-being, allows the child to develop his abilities, reveal his potential and take part in society as an active individual. In order to ensure and maintain the child's well-being, the family and the society need to care about and support volunteering services in cooperation.

Volunteering has an important role in improving child welfare and supporting child well-being. Volunteers who provide volunteer services in this process voluntarily offer their time and resources to support children. Volunteers help children step into a better future by developing programs tailored to their needs, providing educational opportunities, facilitating their access to health services, and providing guidance. Important practices recommended for volunteering include event planning, innovative initiatives, and cooperation with non-governmental organizations.

In order to ensure child welfare, it is important to receive support from the concept of advocacy, which is one of the innovative practices at the global level. When trying to ensure child welfare, it is important to practice knowing the legal rights of children. Children and advocacy are an important field of work to protect children's rights and safeguard their interests. This field aims to ensure that children live their lives on the basis of equality, justice and respect for human rights. Child and advocacy work is needed to protect children from dangers such as abuse, violence, neglect and exploitation and to grow up in a healthy environment.

As in every study aimed to be carried out regarding the child, it is important to ensure child participation in ensuring child welfare. Child participation is an approach that encourages children to actively participate in their own lives. This approach allows children to participate in decision-making processes, express their opinions and influence social functioning. Child participation helps lay the foundations of a democratic society by improving children's self-confidence and leadership skills. From this perspective, this section will include information about child well-being, volunteering service, children and advocacy, and child participation in order to understand child welfare and ensure the sustainability of the studies. In this context, it is thought that much more effective and permanent practices can emerge through different support channels to ensure child welfare.